A°. 1835. N°. 60.

ZONDAG DEN 26sten JULIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 24 *Julij* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, dd. 23 dezer, n°. 818/738, is de 2de Commies ter Gouvernements Secretarij A. P. TIRION, in de tot dus verre door hem bij den Burgerlijken Stand waargenomen betrekking gecontinueerd, en onder den titel van Ambtenaar van den Burgerlijken Stand belast geworden met de waarneming der functien van dien Ambtenaar voorgeschreven en vastgesteld bij de Publicatien dd. 17 Junij ll., (Gouvernements-bladen Nos. 8 en 9); met bepaling wijders dat bij tijdelijke ontstentenis van den Heer A. P. TIRION, deszelfs functien als Ambtenaar van den Burgerlijken Stand zullen worden waargenomen door den Heer T. M. SCHOTBORGH, 1ste Klerk ter Gouvernements Secretarij.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 25sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Gouverneur Generaal Baron van Heeckeren*, Kapt P. Mc. George, van Coronie; Passagiers: Mevrouwen Burton en de wed. Cruickshank en 8 Bedienden; de Heeren W. Mathews, Rickets en 2 Bedienden.

UITGEZEILD.

Den 22sten, het Schip *Atalante*, Kapt. C. Meijer; lading: 252 vaten Suiker, 104 balen schoone- en 14 dito vuile Katoen, 20 vaten Gomma, 4 vaten Huiden, 17 vaten Rum, 22 ps. Letterhout en een partij Kwassiehout.

Den 23sten, het Schip *de Jonkvrouw Maria*, Kapt. J. K. de Wijk; lading: 257 vaten Suiker, 53 ps. Bolletriehout en een partij Kwassiehout.— Beide daar Amsterdam.

Publieke Veilingen.

Ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER.
Woensdag, 22 Julij 1835.

De Plantaadje *Onverwacht*, c. a., gelegen aan de *Paramarica Kreek*.—ƒ2600. J. Noordbergh.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met* 11 *Junij* 1835.)

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 *Mei*. Het *Journal des Débats* bevestigt de tijding van het te Londen gedane aanzoek tot interventie in Spanje, van welk stuk wij den hoofdinhoud hier laten volgen:

»De kwestie der interventie in Spanje kan onder een dubbel opzigt worden in het oog genomen. Men kan haar beschouwen, eeniglijk in hare betrekkingen tot Frankrijk en Spanje, als eene aan die Mogendheden bijzonder eigene kwestie. Men kan haar ook beschouwen als kwestie van algemeene staatkunde en in hare betrekkingen tot alle de bijzonderlijk met Frankrijk en Spanje verbonden Mogendheden. Onder dit laatste oogpunt vergroot zich en verandert de kwestie. Het geldt hier, men lette wel, geenszins eene louter nationale zaak, in welke wij niets anders dan onze krachten, onze neigingen of zelfs dan onze luimen en grilligheden hebben te raadplegen; het geldt hier integendeel eene zaak, die te naauw verbonden is met de algemeene politiek, dan dat de beslechting, hoe lanig dan ook, anders kunne geschieden dan in gemeen overleg van Frankrijk en zijne geallieerden. Het Fransche gouvernement heeft dit volkomen gevoeld; het heeft zich gehaast de door Spanje gedane interventie-aanvragen aan de kabinetten van Engeland en Portugal mede te deelen. Het antwoord van het kabinet van St. James wordt wel niet eerder dan over acht dagen ingewacht. Tot zoo lang zal de zaak hangende blijven.

»De door het Fransche gouvernement te dezer gelegenheid gedane stap is die eener goede en wijze staatkunde. Het is een voorbeeld van goede trouw, dat ons tot eere strekt; het is een middel om onze geallieerden inniger aan ons te verbinden, wanneer wij hun doen blijken dat wij onze belangen niet van de hunne zullen scheiden. Na de Julij-omwenteling heeft, wel is waar, Frankrijk zich een oogenblik te midden van Europa, alleen op zich zelven staande, bevonden. Alle de natien hadden de oogen op hetzelve gevestigd, om te zien welken weg het zoude inslaan. Wat zeiden toen de verstandige lieden uit alle partijen tot de nieuwe regering? Maak u bondgenooten! zoek de volken op, wier beginselen van staatsbewind het meest met de uwe overeenstemmen en bied hun uwe vriendschap aan! Blijf niet alleen! stel aan het verbond der absolute monarchien het verbond der constitutionele Mogendheden tegenover.

»Die raad is door de Julij-monarchie behartigd geworden, en het meesterstuk harer staatkunde is welligt, dat zij er het uitwerksel vroeger en meer volkomen van heeft verwezenlijkt, dan zelfs diegenen verwacht hadden, die haar den raad er toe hadden gegeven. Frankrijk maakt heden het middenpunt uit van een ontzagwekkend bondgenootschap. Eene naauwe vriendschap verbindt hetzelve met Engeland, aan deszelfs voorpoort verheft en vergroot zich onder deszelfs bescherming een nieuw constitutioneel koningrijk, Belgie! Van eenen anderen kant strekt Zwitserland hetzelve tot bolwerk. Portugal en Spanje, eindelijk, bevrijd van hun lang gerekt despotismus, voltooijen een stelsel van liberale verbindtenissen, hetwelk het evenwigt bewaart en aan Europa den vrede verzekert. Omringd door bevriende Mogendheden, leeft Frankrijk in vrede met geheel Europa. Het heeft bondgenooten, het heeft geene vijanden. De constitutionele monarchien zouden, ware het nood, eenen onoverstijgbaren dam tegen de absolute monarchien opwerpen.

»Maar op welke voorwaarden is dit grootsche en schoone gebouw van verbindtenissen gesticht geworden? Op welke voorwaarden zal het staande blijven? Op voorwaarde, ongetwijfeld, dat wij in omstandigheden, waar het algemeen belang in is betrokken, niet met ons zelven alleen zouden te rade gaan; op voorwaarde dat wij jegens onze vrienden en bondgenooten dezelfde achting en eerbied hebben, welke wij jegens ons zelven zouden eischen! Frankrijk raadpleegt, vóór alles, zijn eigen belang! Maar is het niet een van deszelfs dierbaarste belangen, den bondgenootschappelijken bundel zaamgehecht te houden, op welken het zijnen steun neemt, en hoe zal het dien vast bij-een houden, indien het aan de Mogendheden die denzelven zamenstellen, het voorbeeld geeft alleenlijk naar hunne eigene gemoeds-uitspraak te handelen?

»Niemand kan alsnog voorzien hoe de door Spanje gedane interventie-aanvrage door de met Frankrijk bevriende Mogendheden zal worden beschouwd. Zij, even als wij, wenschen ongetwijfeld het geluk dier groote natie met hare vrijheid en met de bestendiging harer constitutie. Dit is hun belang zoo wel als het onze. Overigens zullen ook de omstandigheden eenen grooten invloed op hun besluit oefenen. Wij loopen hetzelve niet vooruit, en wij zijn overtuigd dat zij alles gaarne zullen bekrachtigen, wat voor het geluk van Spanje zal worden vereischt. Het verdrag des viervoudigen Verbonds is het bewijs van hunnen goeden wil, en zij kennen Frankrijks gematigdheid. Daar echter bij ons de geest levendig werkt, en de moeijelijkheden te meer ons verbitteren, wanneer wij ze niet hebben voorzien, hebben wij willen betoogen dat in eene zoo zeer zwaarwigtige aangelegenheid, in eene zaak, die het algemeen belang van Europa raakt, Frankrijks staatkunde, wijsheid en goede trouw hetzelve gebieden, niet dan in gemeen overleg met zijne bondgenooten te handelen. Zoude het, na zich zoo vele moeite gegeven te hebben om een zoo grootsch stelsel van bondsbetrekkingen op te rigten, niet eene jammerlijke dwaasheid zijn, bij de eerste gelegenheid het als een kinder-kaartenhuis in duigen te blazen en het met verachting omverre te werpen? Zoude het niet zijn ons eigen vonnis te strijken en ons zelven ten spot van de geheele wereld prijs te geven? Laat ons ons eigen belang in beschouwing nemen, maar laat ons het uit alle deszelfs gezigtspunten onder het oog nemen. Het heeft meer dan een enkel eenvoudig aanzigt. Ons eerst en voornaamst belang is datgene, wat ons met onze Bondgenooten gemeen is; het is, indien wij zoo spreken mogen, het belang der maatschappij, welke wij met hen uitmaken. Laat ons niet vergeten dat wij een lid uitmaken van een bondgenootschappelijk ligchaam, welks bouw en wasdom onze sterkte en onzen roem uitmaakt. Met alleen van ons zelven, en van de hulpbehoevende natie te spreken, is niet alles opzigtens de kwestie der interventie gezegd; wij zijn, dank zij Gode! niet op ons zelven alleen afgezonderd in Europa. Wij hebben bondgenooten, en ook onze bondgenooten hebben regt om te worden aangehoord."

Den 5 *Junij*. Den 29sten Mei is de kolonne van Oraa bijna geheel verslagen geworden; zijne operatien kwalijk berekend hebbende, is hij op eene hinderlaag vervallen. Hij had over Ulzama naar Pampeluna willen marscheren. Bij Puerto de la Biaga aangekomen zijnde, werd hij door drie bataljons, onder het kommando van Sagastibelza aangevallen. De Cristinos, die verscheidene uren achtereen aan eenen plassenden stortregen waren blootgesteld geweest, werden dus verrast en in wanorde op de vlugt gedreven, 500 man zijn krijgsgevangen gemaakt, 600 geweren zijn den Carlisten in handen gevallen. De troepen der Koningin zijn naar alle zijden henen gevlugt: sommigen hebben Pampeluna bereikt, anderen hebben in San-Esteban nog de wijk gevonden. Men verzekert dat, sedert den 24sten, meer dan 200 deserteurs van de armee van Valdez tot de Carlisten zijn overgeloopen, een dertigtal manschappen hebben met het zelfde oogmerk Pampeluna verlaten. Meer dan 2000

rekruten en soldaten van Arragon komende, zijn den 24sten te Pampeluna aangekomen.

DUITSCHLAND.

VAN DEN RIJN, 7 *Junij*. Bijzondere brieven uit Berlijn van den 2den dezer, behelzen het navolgende: »De troepen-vereeniging bij Kalisch maakt nog altijd een der voornaamste onderwerpen van de staatkundige gesprekken uit. Onder de geruchten welke dienaangaande loopen, behoort ook, dat de monarchen bij gelegenheid hunner bijeenkomst, ook zullen handelen over het ontwerp eener huwelijks verbintenis van den neef onzes Konings, prins *Adelbert*, met eene russische grootvorstin; dit ontwerp zou, zoo als het gerucht verder wil, in verband staan met een plan, om aan Polen weder eenen afzonderlijken Koning, onder russische opperheerschappij, te geven. — De grootvorst *Michaël* en zijne gemalin zullen niet, zoo als men eerst dacht, een groot gedeelte van den zomer hier doorbrengen, maar zich eerst naar de Taunus-baden, en vervolgens naar Stuttgart, de geboorteplaats der grootvorstin, begeven. Ter gelegenheid van het verblijf der genoemde vorstelijke personen en van prins en prinses *Frederik der Nederlanden* zijn hier luisterrijke militaire en hof-feesten gegeven. — De generaal *v. Witzleben*, welke thans minister van oorlog is, bevindt zich te Kissingen, werwaarts hij tot herstel zijner gezondheid vertrokken was, in eenen bedenkelijken toestand, zoodat er voorshands weinig hoop is, dat hij de wapenschouwingen te Kalisch zal kunnen bijwonen. — Onze Staat heeft dezer dagen een gevoelig verlies geleden door den dood van den geheimen-kabinetsraad *Albrecht*, welke, in zijne hoedanigheid van voordragenden raad des Konings, meermalen de beslissing der gewigtigste aangelegenheden, waarbij het op het persoonlijke besluit van Z. M. aankwam, in handen had; hij genoot de algemeene achting in eene hooge mate.«

Mengelwerk.

GEVAARLIJKE STANDPLAATS.

In *Gilpin's* tra[illegible] werk over de bosch tooneelen, vindt men het volgende: »Een wilde-vogels jager bevond zich op de lage vlakke kust van *Hampshire*, tegen over het eiland *Wight*. Op zijne modderklompen trok hij over de modderachtige vlakten om wilde eenden te zoeken, en enkel op zijne jagt lettende, vond hij eensklaps dat het water door de eene of andere bijzondere omstandigheid zeer snel was opgekomen en hem bijna geheel omgaf. Werwaarts hij ook liep, zag hij zich ingesloten: hij begaf zich naar de eenige plaats waar het water nog niet opstond en zijn ganzenroer in den grond steekend, besloot hij zich daaraan vast te houden om den aandrang der golven te wederstaan en aldus den eb af te wachten. Een gewoon tij zou het water volgens zijne gedachten hier niet tot zijn middel doen komen, maar dit was een springvloed, verzeld door een sterken westenwind. Spoedig bereikte het water zijne knieën en zijn middel. Van knoop tot knoop klom het op; tot het eindelijk boven zijne schouders kwam. Nu achtte hij zich verloren, toch hield hij met een bevend hart zijn anker nog vast: en angstig blikte hij rond of geen boot tot redding verscheen. Een enkel hoofd nu en dan door een golf bedekt, was geen voorwerp om op een halve mijl afstands van den oever gezien te worden. Terwijl hij zijn geest aan de gedachten des doods gewend, trof hem eene opmerking! Hij dacht dat hij de bovenste knoop van zijn buis terug zag. Geen zeeman kan met grooter wellust eenen kaap op zee ontdekken. Maar de golving van het water was zoodanig, en het viel zoo langzaam, dat er nog eenigen tijd verliep eer hij zich verzekerd hield dat de knoop boven de hoogte des vloeds was. Toen eindelijk een tweede knoop verscheen, waren zijne gevoelens eerder te bedenken, als te beschrijven; en zijne vreugde verleende hem moed en kracht om nog vier of vijf uren langer, zijne moeijelijke standplaats te behouden, tot het water geheel geweken was.

NIEUW CEMENT.

Door de verovering van Algiers door de franschen, heeft men het cement leeren kennen waarmede in die stad openbare werken verrigt worden. Het bestaat uit twee deelen asch, drie deelen klei en een deel zand. Dit zamenstel door de Mooren „Sabbi" genoemd, weder met olie aangemengd, is beter dan het marmer, zelve tegen het weder bestand.

UITVINDING EN ONTDEKKING.

De eerste brengt iets voort dat vroeger niet bestond, de laatste brengt iets aan het licht dat reeds vroeger bestond maar voor het algemeen verborgen was. Zoo zegt men *Otto Guericke* vond den luchtpomp en *Sanctorius* den thermometer uit: *Galilei* ontdekte de zonnevlakken en *Harvey* den omloop des bloeds. Het blijkt dus dat verbeteringen in de kunsten eigenlijk *uitvindingen*, en daadzaken door waarneming aan het licht gebragt, eigenlijk *ontdekkingen* genaamd worden.

LOGARITHMEN.

Logarithmen zijn voor de berekening wat stoom voor de werktuigkunde is. Zij doen den rekenaar iederen hinderpaal te boven komen, en maken de ingewikkeldste zamenstellingen van getallen, betrekkelijk gemakkelijk. *Vóór* den tijd van den uitvinder Napier, gebruikte men gansche dagen tot berekeningen die nu in weinige uren kunnen volbragt worden. Het algemeen denkt dat de meetkundigen bijzondere rekenaars zijn, terwijl weinig menschen minder rekenen, als men het aantal der getallen in aanmerking neemt. Door de hulp der Logarithmen kunnen zij met zeer weinig karakters getallen en hoeveelheden zamentrekken, die eenen gewonen rekenaar zouden beschamen. Bijna elke berekening wordt door het gebruik der Logarithmen verkort.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.